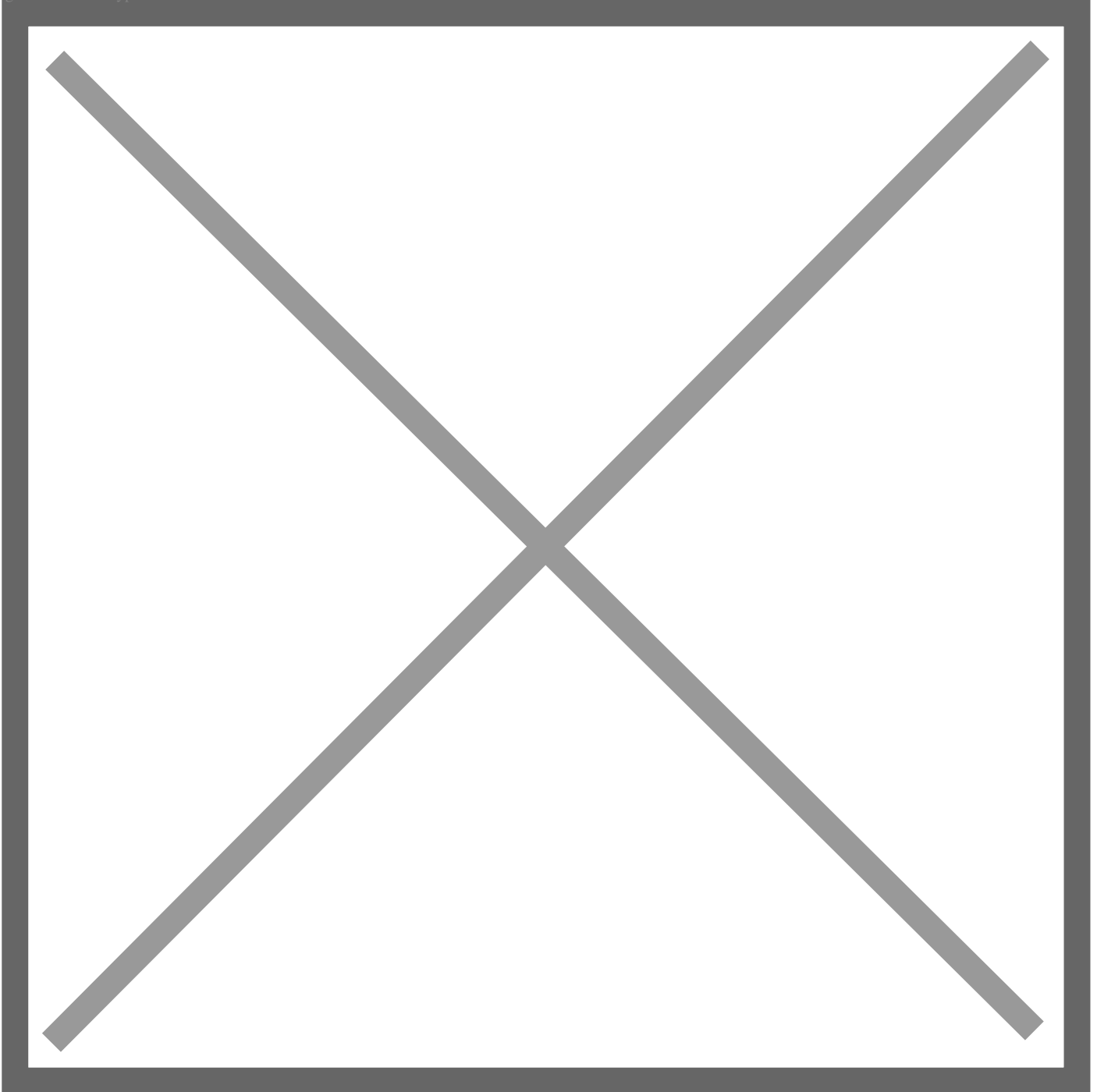

Thuis in het Verpleeghuis
Waardigheid en trots op elke locatie

Hier houd je rekening mee bij inzet van technologie bij Volledig Pakket Thuis (VPT)

Image not found or type unknown

Het aanbod Volledig Pakket Thuis (VPT) groeit. Dat roept de vraag op welke technologie geschikt is voor mensen met dementie die thuis wonen. ‘Dat hangt af van de fase van dementie’, vertelde Vilans- adviseur digitale zorg Johan van der Leeuw tijdens een sessie over technologie bij VPT op het congres van Waardigheid en trots voor de toekomst. Zo is het advies om personenalarmering niet meer in te zetten bij iemand met een indicatie zorgzwaartepakket 5 (VV5). ‘Beter is om dan gebruik te maken van leefstijlmonitoring.’

Projectspecialist Nils Hoorn vertelde over zijn ervaringen met leefstijlmonitoring bij ViVa! Zorggroep. ‘Bij leefstijlmonitoring is het belangrijk om het juiste gesprek tijdig te voeren met de persoon met dementie en diens naasten over doel en resultaten. Soms leeft namelijk het idee dat er beelden worden opgenomen.’

Johan: ‘Tot 2030 zijn er volgens onderzoek 40.000 nieuwe verpleegzorgplekken nodig voor mensen met dementie. Terwijl het aantal verpleeghuisplekken maar beperkt groeit tot 2030. We zien dan ook dat het aanbod VPT toeneemt. Tussen januari 2015 en juni 2021 is VPT-zorg voor mensen met een indicatie zorgzwaartepakket 5 (VV5) dan ook verdubbeld.’

Technologie voor mensen met dementie bij VPT

Een van de richtlijnen van het beleid [Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen \(WOZO\)](#) is ‘Digitaal waar het kan’. Dat roept de vraag op welke technologieën geschikt zijn voor VPT. Er zijn een aantal technologieën voor mensen met dementie die passend zijn voor de thuissituatie. Onder andere:

- beeldschermzorg en –bellen;
- slimme medicijndispenser;
- ongevallenmelding met leefstijlmonitoring;
- GPS-tracker met persoonsalarmering;
- GPS-tracker zonder alarmknop en Geofencing;
- elektronisch toegangsbeheer;
- ondersteuning dagstructuur, via 1. een sociale robot, 2. een scherm voor beeldschermzorg, of 3. een scherm of fotolijstje (zonder beeldbellen);
- spellen en vrijetijdsbesteding;
- robotdieren;
- slim incontinentiemateriaal.

Toch is niet iedere technologie voor iedere fase van dementie geschikt. Johan licht een aantal technologieën toe: ‘Het gebruik van beeldschermzorg is sterk toegenomen sinds corona. Beeldzorg en beeldbellen kan ook via een seniorentablet die een aangepast startscherm heeft. Voordeel van zo’n tablet is dat de zorgprofessional of mantelzorger op afstand handelingen kan laten verrichten, of gewoon een oogje in het zeil kan houden. De tablet kan op afstand ook herstart worden als dat nodig is.’

Leefstijlmonitoring voor mensen die alleen wonen

Johan: ‘Leefstijlmonitoring werkt enkel voor mensen met dementie die alleen wonen. Dit komt omdat eerst het dagelijks leefpatroon van iemand ingeleerd moet worden door het systeem. Leefstijlmonitoring maakt meldingen mogelijk bij de zorgorganisatie en naasten, zodat er tijdig bij een crisissituatie kan worden ingegrepen.’

Bij een indicatie VV5 hebben mensen met dementie intensieve zorg en bescherming nodig. Johan: ‘Bij alleenwonende mensen met dementie is dan het advies om leefstijlmonitoring in te zetten. Personenalarmering is dan te licht. Mensen vergeten namelijk om op de knop te drukken, of om de polsband of hanger met de alarmknop te dragen. Wel is dit iets wat je via beeldschermzorg nog een tijdje zou kunnen controleren. Bij een aantal zorgorganisaties wordt leefstijlmonitoring momenteel verplicht ingezet als onderdeel van VPT voor alleenwonende mensen met een VV5-indicatie. Bij leefstijlmonitoring is ook elektronisch toegangsbeheer nodig. Dit voor als de persoon met dementie de deur door een noodsituatie niet meer open kan doen.’

Over leefstijlmonitoring

Leefstijlmonitoring geeft informatie over het dagelijkse leefpatroon van een cliënt door een netwerk van bewegingssensoren op veelgebruikte plekken in de woning. De data worden naar een dataplatform gestuurd en door een computerprogramma automatisch geanalyseerd. Vervolgens kan een naaste of zorgmedewerker deze informatie lezen. Het systeem geeft zelf actieve meldingen over afwijkingen in het dagelijks leefpatroon, denk daarbij aan ongevallenmelding en dwaaldetectie. Voor de zorgorganisatie is er een koppeling mogelijk in het zorgdossier waar afwijkingen automatisch worden gerapporteerd.

Technologie als onderdeel van VPT bij ViVa! Zorggroep

Nils Hoorn is projectspecialist bij ViVa! Zorggroep. Bij deze zorgorganisatie kwam het gebruik van technologie door corona in een stroomversnelling. Het leidde tot een samenwerking met zorgorganisaties Zorgbalans, Evean, Omring en De Zorgcirkel. Het doel? Passende zorg en aanbod creëren voor de zorg van morgen.

Nils deelde tijdens de sessie zijn ervaringen uit de praktijk. ‘Leefstijlmonitoring wordt bij ons gebruikt in de wijkverpleging en bij de inzet van VPT. Wel hebben we gemerkt dat monitoring weerstand kan oproepen bij naasten. Dit in verband met privacy. Daarom noemen wij het de waarnemer. Ook weten we inmiddels dat een hond van groter dan 1 meter 25 ook een contra-indicatie is. Want die registreert het systeem eveneens als persoon.’

Zorgrobot Tessa helpt bij het nacht- en dagritme

Bij ViVa! Zorggroep wordt de meerwaarde van technologie gemerkt. Nils: ‘Bij een mevrouw met dementie hebben we de zorgrobot Tessa ingezet. Deze vrouw dwaalde ’s nachts en sliep overdag. Tessa zei haar om naar bed te gaan om 11 uur ’s avonds. Ook gingen dan automatisch de gordijnen dicht. Daarmee hebben we het nacht- en dagritme van mevrouw kunnen omdraaien. Ook hebben zorgmedewerkers, met behulp van beeldbellen, samen met een cliënt gegeten in de ochtend. In het weekend namen de familieleden het over. Dat hielp bij de dagstructuur.’

Leefstijlmonitoring geen controlemiddel

ViVa! Zorggroep komt ook uitdagingen tegen bij de inzet van technologie. Nils: ‘Zo merkten we bij leefstijlmonitoring dat sommige mantelzorgers de bijbehorende app als controlemiddel gingen gebruiken. We kregen vragen als: “De zorgprofessional was er volgens de data maar 20 minuten, maar heeft wel 30 minuten geschreven in het dossier.” Maar de andere 10 minuten werden dan gebruikt om het zorgdossier aan te passen en te overleggen met de huisarts in het wijkkantoor. Zo’n gesprek over tijdsinvestering was niet het beoogde doel. Daarom hebben we voor nu de app uitgezet en gaan we opnieuw kijken hoe dit te positioneren.’

Bespreek de optie leefstijlmonitoring tijdig

Nils: ‘Verder is het nodig om goed af te spreken wie er op meldingen reageert. Zo is het bij ons niet de bedoeling dat familieleden ons vanuit hun vakantieadres of woonplek in het buitenland gaan bellen om eventuele meldingen te laten opvolgen door een zorgprofessional.’ Tot slot is het belangrijk om vroeg in gesprek te gaan over leefstijlmonitoring. Nils: ‘Als de dementie verder gevorderd raakt, zien we cliënten wantrouwender worden. Dan lukt de inzet van leefstijlmonitoring niet meer. Het is daarom belangrijk om eerder bij cliënten achter de voordeur te komen om te ontdekken wat zij willen als de dementie in een meer vergevorderd stadium raakt.’

Over de technologie uit dit artikel

- **Slimme medicijndispenser** – een apparaat dat voorkomt dat een cliënt medicijnen vergeet in te nemen, of te vroeg of te laat medicijnen inneemt. De dispenser bevat een medicatierol (baxterrol) die bestaat uit zakjes met de medicatie voor een bepaald tijdstip op de dag.
- **GPS-tracker met persoonsalarmering** – via een klein apparaatje met drukknop kan de cliënt buiten alarmeren. Tegelijkertijd wordt de locatie via GPS bepaald en doorgegeven. In geval van nood kan er contact worden gelegd met vooraf ingestelde contactpersonen. Via het apparaatje is het mogelijk om met elkaar te praten na een melding.
- **GPS-tracker met geofencing** – met geofencing kan op een elektronische kaart een wandelzone worden ingetekend. Als een persoon met dementie dan voorbij de begrenzing van de wandelzone gaat, ontvangen de mantelzorger en de zorgorganisatie een melding.
- **Elektronisch toegangsbeheer** – geeft zorgmedewerkers, naasten of andere betrokkenen toegang tot een woning als de cliënt zelf niet meer de deur kan openen.
- **Dagstructuurondersteuning** – helpt mensen met dementie bij de persoonlijke dagplanning door hen te herinneren aan dagelijkse handelingen en afspraken. Op dit moment worden hiervoor gebruikt: het beeldscherm (zonder videobellen), de seniorentablet met videobellen of een sociale robot. Een sociale robot kan interactie hebben met mensen, bijvoorbeeld door hen te herinneren dat ze een afspraak hebben, iets te zeggen of bepaalde muziek af te spelen.
- **Spellen en vrijetijdsbesteding** – het spelen van een spelletje of het bekijken van foto's kan heel veel plezier geven. Op de website van [Alzheimer Nederland](#) staat een overzicht van diverse apps voor mensen met dementie.
- **Robotdieren** – hebben een kalmerend effect, bijvoorbeeld door een rustgevende mechanische ademhaling. Ook lokken ze emotionele reacties uit. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat een huisdier een positieve invloed heeft op mensen met dementie.
- **Slim incontinentiemateriaal** – heeft een sensor die registreert hoeveel urine er in het materiaal zit. Als het materiaal verzadigd is, krijg de zorgmedewerker een signaal op diens smartphone.

Meer weten?

- Bekijk de [infographic – Technologie bij dementie thuis](#)
- Vind meer informatie in het [Kennisdossier Langer Thuis – VPT, MPT en PGB](#)
- Bekijk het [Kennisdossier Zorgtechnologie](#)

---

tags:

[Dementie](#) (149), [Technologie](#) (207), [Volledig pakket thuis](#) (23)